

Çocuk edebiyatı gelişti. Peki kitap okuyan çocuklarda bir değişim gözlemlediniz mi?

Büyük bir değişim gözlemledim diyebilirim. Seksenlerdeki çocuklar, kitapların fabrikada yapıldığını sanıyorlardı. Bir yazar hakkında fikir sahibi olan çocuk yok denecek kadar azdı. Şimdiki çocuklarsa artık sevdikleri yazarlara göre kitap alıyorlar. Kendi seçkilerini yaratıyorlar. Bu, güzel bir gelişme.

Kitaplarınızı yazarken çocukların kurguyu anlamasına ve kitabı özümsemesine imkan veren gerekli çatıyı nasıl oluşturuyorsunuz? Kaynaklarınız neler oluyor?

Bunun için bilimsel bir çalışma yapmıyorum, ancak kafamda oluşmuş bir takım teorik seçimler oluşuyor. Bu seçimler kendi çocukluğuma, çocuklara dair yaptığım gözlemlere kadar uzanıyor. Örneğin 3-6 yaş grubu çocuklara yönelik kitaplarımda çocuğun ebeveyniyle iletişimde bir köprü kurmaya çalıştım. 3-6 yaş grubu çocukların anneleri, babalarıyla kurdukları ilk ve son entelektüel ilişkiyi inşa eden kitaplar yazdım. Çocuk, okuma yazma öğrenene kadar ailesiyle birlikte okuma eylemi gerçekleştiriyor ve bu iletişim, aralarında entelektüel bir etkileşim yaratıyor. 6 yaş sonrasında zaten kitabını kendi seçerek o dünyayı tek başına keşfe çıkabiliyor. Ama 3-6 yaş grubu çocukların kitap okuma eylemi çok derin anlamlar ve kavramlar içeriyor.

Çocuk kitaplarında olması ve olmaması gereken detaylar neler?

Çocuk kitapları öncelikle çocuğun güven duygusunu sarsmamalı. Çünkü; çocuk, kitap aracılığıyla hayatla bütünleşiyor. Kitap eleştirel de olsa onun dünyasını negatif bir hale sokmamalı. Bir de kesinlikle çok katmanlı olmalı. Çok katmanlıdan kastım, tek bir yön ve tek bir hikaye değil, farklılaşan, ritmi olan, sürprizli sonları da kapsayan derinlikli kitaplar olmalı. Özellikle 3-6 yaş grubu çocuklar için de hikayeyi değiştirebilmesine imkan vermeli, çünkü o, kendi hayal gücünden hareketle kahramanları hikayeyi ve kitabı değiştirerek kendine has bir hale getirmek isteyecektir. Karakterlerin adlarını değiştirmek ister, kendi yeni kahramanlar yaratır ve o hikayede kendi kahramanına

“Çocuk, okuma yazma öğrenene kadar ailesiyle birlikte okuma eylemi gerçekleştiriyor ve bu iletişim, aralarında entelektüel bir etkileşim yaratıyor. 6 yaş sonrasında zaten kitabını kendi seçerek o dünyayı tek başına keşfe çıkabiliyor.”

önemli roller verir. Nasıl ki bir çocuk kendine alınan oyuncak arabanın tekerini ya da kapısını kırar, aslında bu da onun değiştirme isteğindedir. Çünkü; değiştirebildiği şeylerin ona ait olduğunu düşünür.

Gülümseten Öyküler serisi nasıl doğdu?

Yetişkinlerle çocuklar arasında bir köprü kurma isteğim Gülümseten Öyküler serisinin doğmasına neden oldu. Bu yüzden 7-14 yaş grubu çocuklar için yazdığım kitaplarda yetişkinlerin de okumak isteyeceği hikayeler yazdım. Gülümseten Öyküler’de büyüklerin küçüklerle eşit olduğu hikayeler yazıyorum. Biraz mizahi anlatımlar hakim. Nedeni; önce büyükleri tebessüm ettirmek ve bu tebessümü çocuklara aktarmalarını sağlamak.

Yetişkinler olarak zaman zaman çocuk kitabı okumamızı öneriyor olabilir misiniz?

Kesinlikle öneriyorum. Çocuklar çok boyutludur, yetişkinlerse deneyim sahibi oldukça tek boyutlu hale gelirler. Yetişkinlerin dünyası fakirdir. Para kazanmak, kazanımlarını artırmakla çok meşgul oldukları için entelektüel seviyeleri çocuktan çok daha azdır. Çocukların dünyası geniş, ilgileriye birden fazla yönlüdür. Çocuk kitapları bu çok yönlülüğü destekleyen niteliktedir. Bu yüzden tek yönlü yetişkinler de çocuk kitaplarını okumaya meyilli olmalıdır.

“Soru soran çocuklar yetiştirmeliyiz” diyorsunuz biraz açar mısınız?

Eğitim sistemimizde özellikle kitap okuma alışkanlığı edindirmeye çalışılırken genelde çocuklara o kitapla ilgili soru sorarak ilerleniyor. Bunun tam tersi olması gerektiğine inanıyorum. Tabi ki çocuğun hafızası akılda tutma becerisi için ona kitapla ilgili sorular sorulmalı. Ama kitapla ilişki kuran çocuk o kitaba dair kendi sorularını yetişkine yöneltme davranışını da edinebilmeli. Soru sormak çocuğun özgüvenini besler.

Yeni neslin kitapla ilişkisini nasıl buluyorsunuz?

Yeni nesil çocuklar bir harika. Yeni nesilden hayli umutluyum. Yeni kuşak kitap okumayı seven açık fikirli bir kuşak çünkü. Sadece biraz obsesyon eğilimindedir ve burada da aile çok önemli. Anneler, babalar çocuklarda internet ve televizyon gibi saplantı oluşturacak alışkanlıkları kontrol etmeliler. Onları kitap okumaları için teşvik etmeliler.

“Yavru kaplumbağalar denize ulaşmaya çalışırken bazı akli eveller o kaplumbağayı alıp denize bırakıyor. Niyet, kaplumbağanın karşısına çıkabilecek tehlikelerden onu korumak. Martılar, yengeçler, başka sürüngenler, denize ulaşan o yolda karşısına çıkmasını diye yardım ediyorlar kendilerince. Ama bilmiyorlar ki o kaplumbağa o yolu tek başına geçip denize ulaşmazsa karaya bir daha çıkamaz ve karada yaşayamaz”. Çocuklar da bazı kilometreleri tek başına kat etmeli, ebeveynler sadece arkalarında olmalı.